

Självstyre i beskyddarens skugga

En komparativ fallstudie av Nagorno Karabachs relation till
Armenien och Nordcyperns relation till Turkiet

LUNDS
UNIVERSITET

Abstract

Icke-erkända stater utgör ett främmande element i det internationella systemet. Tidigare forskning har dock visat att icke-erkända stater ofta har en beskyddarstat (*patron state*), som stödjer staten militärt såväl som finansiellt. Denna uppsats undersöker varför beskyddarstaten Turkiet erkänt Nordcypern, medan beskyddarstaten Armenien inte erkänt Nagorno Karabach. Fallen påminner bortsett från detta starkt om varandra, då det finns en stark nationell samhörighet mellan beskyddarstat och icke-erkänd stat.

Problemet undersöks genom en jämförande fallstudie, baserad på kvalitativ innehållsanalys. Ett strategiskt urval av hemsidor för toppolitisk representation har analyserats utefter teorier kring nationalism och nationellt självbestämmande. Resultaten från den kvalitativa analysen jämfördes sedan med varandra.

Resultaten påvisar att Nordcypern, givet en svagare nationell koppling till Turkiet, har starkare incitament att återförenas med Cypern. Samtidigt öppnar en stark nationell samhörighet mellan Nagorno Karabach och Armenien för irredentiska ambitioner om ett "förenat Armenien", något som minskar incitamenten för erkännande.

Nyckelord: Nagorno Karabach, Nordcypern, icke-erkända stater, patron states, de facto-stater
Antal ord: 9997

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
1.1 Syfte och frågeställning	3
2. Metod och material	5
2.1 Metod	5
2.2 Material	5
3. Teori	7
3.1 Begreppsdefinitioner och tidigare forskning	7
3.2 Nationer utan en stat	8
3.3 Nationalism som politisk ideologi	9
3.4 Nationell identitet	9
4. Historisk bakgrund till fallen	10
4.1 Turkiet-Nordcypern	10
4.2 Armenien-Nagorno Karabakh.....	11
5. Empiri	13
6. Separat analys av de två fallen	14
6.1 Nordcypern-Turkiet	14
6.1.1 Nordcypern.....	14
6.1.2 Turkiet	17
6.2 Nagorno Karabach-Armenien	19
6.2.1 Nagorno Karabakh	19
6.2.2 Armenien	23
7. Jämförande analys	27
7.1 Ambivalens till statskapet	27
7.2 Värdet av erkännande	27
7.3 Säkerhet och erkännande	28
7.4 Symbolers värden	28
8. Slutsatser	30
8.1 Framtida forskning	31
9. Referenslista	32
Appendix	36

1. Inledning

Icke-erkända, men i praktiken självständiga, stater utgör en anomali i det internationella systemet. Dessa stater, som också ofta refereras till som de facto-stater, lyfter normativa frågor om på vilka grunder som suveränitet kan accepteras, men också rent empiriska problem, då dessa stater inte kan agera på samma sätt som de jure-stater.

En subkategori inom gruppen av icke-erkända stater är stater med en tydlig *patron state*¹, alltså ett erkänt land som stöttar upp staten (Spanke 2019, s. 23-24). Kanol & Köprülü (2017, s. 393-394) menar att detta sker ekonomiskt, då en icke-erkänd stat i sig själv inte har tillgång till det internationella ekonomiska systemet, men även militärt, då staten behöver stöd gentemot sin *parent state*², alltså den erkända stat varifrån den icke-erkända staten har brutit sig loss. Ett fält där beskyddarstater har ett stort inflytande är kontra det internationella systemet. Många forum för internationellt samarbete utgörs idag av av varandra erkända stater, och icke-erkända stater hamnar på många sätt utanför dessa. En beskyddarstat fungerar här som en nödvändig typ av grindvakt - de kan förorda att deras skyddsling ska släppas in, men gör det uppenbarligen inte alltid.

Vi vill i denna uppsats undersöka hur relationen beskyddarstat/icke-erkänd stat ser ut i de två fallen Turkiet-Nordcypern och Armenien-Nagorno Karabach. Denna relation kan ses som avgörande för i vilken mån den icke-erkända staten faktiskt är en de facto-stat i sig själv, eller snarare ett autonomt territorium till sin beskyddarstat. Detta blir än mer intressant i de fall där det finns en tydlig nationell gemenskap mellan de två staterna, vilket det finns i de ovan nämnda fallen.

Genom en jämförande studie där fallet Armenien-Nagorno Karabach kontrasteras mot det, sett till relationen beskyddarstat/icke-erkänd stat, mycket lika fallet Turkiet-Nordcypern hoppas vi kunna identifiera vilka faktorer som i dessa fall kan förklara varför beskyddarstaten erkänner eller inte erkänner den icke-erkända staten. Nordcypern är nämligen sedan 1983 erkänt av Turkiet, medan Nagorno Karabach fortfarande saknar erkännande från Armenien.

För att genomföra vår undersökning använder vi oss av ett teoretiskt ramverk grundat i nationalism och nationell identitet. Utifrån detta har vi genomfört en jämförande fallstudie där vi med hjälp av kvalitativ textanalys undersöker texter från officiella hemsidor för toppolitisk representation.

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet med denna studie är att undersöka vilka faktorer som kan förklara varför Turkiet har erkänt Nordcypern, medan Armenien i sitt fall inte har erkänt Nagorno Karabach. Med detta vill vi bidra till en ökad förståelse av de respektive fallen. Vi har inga generaliserande

¹ I vår uppsats kommer detta hädanefter refereras till med termen *beskyddarstat*

² I vår uppsats kommer detta hädanefter refereras till med termen *föräldrastat*

ambitioner med vår studie, utan ämnar fokusera enbart på de två fallen. Eventuellt kan våra slutsatser i förlängningen fungera som ett bidrag till den samlade förståelsen av beskyddarstaters ageranden mot de icke-erkända stater de skyddar.

Vi utgår i vår studie från frågeställningen:

- *Varför erkänner Turkiet Nordcypern när Armenien inte erkänner Nagorno Karabach?*

En faktor som gör just dessa fall intressanta att studera är den delade etniska tillhörighet som upplevs av invånarna i de båda staterna som utgör respektive fall. Relationen mellan beskyddarstat och icke-erkänd stat beror på många faktorer, men delad etnisk tillhörighet är en vanlig sådan faktor som återkommer i omkring hälften av fallen (Spanke 2019, s. 77). Eftersom våra två fall är så pass tydliga exempel på detta har vi valt att analysera dem utifrån teoretiska perspektiv om nationalism och nationell identitet.

Vår frågeställning berör relationen mellan icke-erkänd stat (Nordcypern och Nagorno Karabach) och deras respektive beskyddarstat (Turkiet och Armenien). Det finns även en historisk koppling till de föräldrastater som områdena enligt internationell rätt tillhör (Cypern och Azerbajdzjan). Därför kan fallen sägas utgöras av dessa respektive triader: Nordcypern-Turkiet-Cypern och Nagorno Karabach-Armenien-Azerbajdzjan. Vår analys berör dock primärt relationen mellan icke-erkänd stat och beskyddarstat, och vi kommer inte i första hand att titta på föräldrastaterna.

2. Metod och material

Vår studie grundar sig på en komparativ analys av strategiskt utvalda hemsidor som administreras av de undersökta staterna. Där har ytterligare ett urval gjorts av sektioner och texter med tydlig relevans för den problematik vi sedan analyserat.

2.1 Metod

Vi har gjort en komparativ studie där vi jämför två fall utifrån en olika utfall-design. Den beroende variabel vi identifierat är *erkännande från beskyddarstat*, och vi har nedan undersökt vilken oberoende variabel som lett till skillnad i utfall mellan dessa två (i samspelet icke-erkänd stat/beskyddarstat) annars mycket lika fall.

Fallen Nordcypern-Turkiet-Cypern och Nagorno Karabach-Armenien-Azerbajdzjan påminner starkt om varandra på flera sätt. De båda icke-erkända staterna utgör en nationell minoritetsgrupp inom sina föräldrastater, men känner båda nationell samhörighet med den dominerande gruppen i en annan erkänd stat som det egna territoriet inte är en del av. I båda fallen har denna stat - beskyddarstaten - gått in militärt för att backa upp den icke-erkända staten i sin utbrytning från föräldrastaten. Sedan dessa ingripanden har beskyddarstaterna varit den absolut dominerande länken mellan den icke-erkända staten och omvärlden. Det skiljer också mindre än ett decennium mellan Nordcyperns och Nagorno Karabachs etablerande av de facto självständighet.

Vi har arbetat gentemot vår frågeställning med en kvalitativ innehållsanalys av ett strategiskt utvalt material (se 2.2 Material). Givet vårt teoretiska ramverk med utgångspunkt i nationalism och nationellt självbestämmande hade även en diskursanalys kunnat vara motiverad, men då vårt material utgörs av texter på engelska snarare än de analyserade fallens originalspråk, skulle ett sådant angreppssätt riskera att missa viktiga konnotationer. Innehållsanalys, snarare än en renodlad textanalys, tjänar också uppsatsens syfte väl, då en sådan tillåter oss att ta hänsyn till hur vissa symboler används i det undersökta materialet (Esaiasson et. al. 2017, s. 198, 211 - 213).

Materialet har undersökts systematiskt, och centrala nyckelpassager har identifierats. Dessa har, mot bakgrund av texternas övergripande kontext, analyserats med stöd i vårt teoretiska ramverk. De två fallen, och det respektive materialet relaterat till dem, har initialt analyserats var för sig, för att slutligen jämföra resultaten med varandra.

2.2 Material

Det material vi analyserar består av officiella hemsidor för toppolitisk representation som berör de aktuella fallen. Här har ett strategiskt urval gjorts av relevanta sektioner och illustrerande citat från dessa, vilka utgör basen för vår analys (se 5. Empiri).

Materialet från officiella hemsidor är hämtat från respektive stats statschefers och utrikesministeriers hemsidor. Här har vi använt oss av den engelska versionen av sidorna, då

vi saknar kunskaper i armeniska, och våra kunskaper i turkiska är ytterst begränsade. Översättningarna är officiella och sanktionerade av respektive stat, men måste detta till trots betraktas och problematiseras som översättningar. Det finns ett visst validitetsproblem i att kommunikationen internt kan skilja sig åt kommunikationen gentemot omvärlden - detta är ett problem vi håller i åtanke, och är ödmjuka inför.

Urvalet av hemsidor har gjorts med en jämförande ansats i åtanke. Det är visserligen värt att lyfta att de respektive statscheferna har varierande roller rent konstitutionellt, men den linje som anges bör ändå kunna anses vara representativ för de respektive staternas linje. Det analyserade materialet har inhämtats mellan 2020-12-07 och den 2020-12-18.

3. Teori

I kapitlet nedan går vi igenom den teori som ligger till grund för vår analys. Först presenterar vi ett antal centrala begreppsdefinitioner inom tidigare forskning. Därefter presenterar vi vårt teoretiska ramverk som ligger till grund för vår analys, bestående av de tre olika infallsvinklarna nationer utan en stat, nationalism som politisk ideologi och nationell identitet. Dessa tre infallsvinklar kan tillsammans bidra till att ge svar på frågan om varför Turkiet har erkänt Nordcypern, men Armenien inte har erkänt Nagorno Karabach. Varje kapitel inleds med en definition av de begrepp som just det kapitlet handlar om.

3.1 Begreppsdefinitioner och tidigare forskning

Relationerna mellan en de facto-stat och en möjlig beskyddarstat är ett ämne som tycks ha börjat studeras mer i detalj bara under det senaste decenniet.

Nina Caspersen har skrivit både artiklar och en bok på ämnet, och definierar i artikeln *Nagorno Karabach - krig, fred eller status quo?* de facto-stater som regioner som har uppnått de facto-självständighet (ofta efter ett krig), och söker fullt internationellt erkännande, men som maximalt har erkänts av ett par stater (2010, s. 243). I boken *Unrecognized States - the Struggle for Sovereignty in the Modern International System* ger Caspersen en bred introduktion till icke-erkända staters historia och gemensamma kännetecken, och introducerar vidare begreppet *kin state* - en beskyddarstat med gemensam eller besläktad nationalitet som sin skyddsling (2010, s. 58).

Till Spanke lade 2019 fram avhandlingen *Nurturing Dependence: The Role of Patron States in the State and Institution Building Processes of De Facto States*. Avhandlingen behandlar statsbyggande i de facto-stater, och i denna fördjupas begreppsapparaten kring beskyddarstater. Spanke har bland annat kategoriserat olika instrument som en beskyddarstat använder i relation till en icke-erkänd stat, och finner exempelvis att militärt stöd återkommer i samtliga fall (2019, s. 78-79).

Laurence Broers skriver i artikeln *Mirrors to the World: The Claims to Legitimacy and International Recognition of De Facto States in the South Caucasus* om hur de facto-stater utgör en paradox i det internationella systemet - de speglar strukturen för länder i det internationella systemet, och upprätthåller de regler som inrättats av detta, samtidigt som de utesluts från det (2014, s. 146).

Giorgio Comai skriver i *Conceptualising Post-Soviet de facto States as Small Dependent Jurisdictions* att det ofta har tagits för givet att icke-erkända staters främsta mål är erkännande, men att många idag istället tycks driva en politik för ökad integration med en stark beskyddarstat. Detta kan vara för att de bedömer det som det mest säkra alternativet för dem. Relationen mellan en stark beskyddarstat och en svag icke-erkänd stat beskrivs som ett systematiskt beroendeförhållande, och för den ”svaga” staten innebär ökad självständighet

ibland att de måste offra en del säkerhet och trygghet som beskyddarstaten annars kan garantera dem (2018, s. 181-184).

Vi refererar också till viss tidigare forskning i kapitel 4 om bakgrunden till våra fall. Där använder vi oss av **Direnç Kanol** och **Nur Köprülüs** artikel *Quality of democracy in unrecognized states: lessons from Northern Cyprus* (2017), en fallstudie av Nordcypern om demokrati i icke-erkända stater. Vi använder oss också av **Şener Aktürks** *Regimes of Ethnicity and Nationhood in Germany, Russia and Turkey* (2012), som är en komparativ undersökning om skiften i ländernas förhållningssätt till etnicitet och nation. Studien har tjänat oss väl i att ge en bakgrund till nations- och etnicitetspolitiken dels i Turkiet, som en del av fallet Turkiet-Nordcypern-Cypern, och dels i Sovjetunionen, vilket är relevant för fallet Armenien-Nagorno Karabach-Azerbajdzjan.

Andra begrepp i vår analys, till exempel *icke-erkänd stat*, *beskyddarstat* (*patron state*) och *föräldrastat* (*parent state*) är hämtade ur den realpolitiska forskningsskolan. Vi använder oss dock inte av denna teoribildning, utöver att vi har lånat delar av vår begreppsapparat därifrån.

3.2 Nationer utan en stat

Benedict Anderson (2016, s. 5-7) definierar nationen som *en föreställd politisk gemenskap - föreställd som både i sig begränsad och suverän*. Den är en *gemenskap* för att den betraktas som ett djupt, horisontellt kamratskap trots att det kan råda ojämlikhet och exploatering inom den, och denna gemenskap är *föreställd* eftersom medlemmarna i även den minsta av nationer aldrig kommer att träffa mer än en liten del av alla andra medlemmar. Nationen är *begränsad* eftersom den har gränser bortom vilka det ligger andra nationer, och *suverän* eftersom begreppet kommer från en tid när upplysningen och revolutionen krossade legitimiteten i det hierarkiska, dynastiska riket som påbjudits av Gud. Montserrat Guibernau (1996, s. 47-48) har en annan definition av nationen som *en mänsklig grupp som är medveten om att den bildar ett community, delar en gemensam kultur, är knuten till ett tydligt avgränsat territorium, har ett gemensamt förflutet och ett gemensamt projekt för framtiden, samt hävdar rätten att styra sig själv*. Enligt Guibernau (1996, s. 100) är skillnaden mellan en nation och en etnicitet främst att en nation har specifika politiska krav, medan en etnicitet inte har det. Båda dessa definitioner av nationen är inflytelserika, men olika till sin natur: Andersons är bredare och täcker in fler grupper än Guibernaus, som är mer tillspetsad. Vi har valt att utgå från båda definitionerna, då de tillsammans skapar en relativt snäv ram för de kriterier som bör uppfyllas, och ger en stark förankring i etablerade teoribildningar.

Den mest kända definitionen av staten kommer från sociologen Max Weber, och används även av Guibernau (1996, s. 47). Staten definieras som *ett mänskligt community, som (framgångsrikt) gör anspråk på monopol på användandet av fysiskt våld inom ett visst territorium*. Stater har intresse av att homogenisera sin befolkning genom att skapa en gemensam kultur med gemensamma symboler, värden, traditioner och ursprungsmyter - stater vill alltså gärna att deras befolkning ska utgöras av en enskild, samlad nation. En sådan

stat kallas för en *nationalstat*, och dessa förekommer sällan naturligt - skapandet av nationen inom staten kräver aktivt arbete av staten (Guibernau 1996, s. 48).

3.3 Nationalism som politisk ideologi

Montserrat Guibernau ger begreppet *nationalism* två olika definitioner, beroende på om det används för att beskriva en individuell känsla eller en politisk ideologi. Som individuell känsla definierar Guibernau det som *känslan av att tillhöra ett community vars medlemmar identifierar sig med en uppsättning symboler, övertygelser och livsstilar, och har viljan att besluta om sitt gemensamma politiska öde* (Guibernau 1996, s. 47), och som politisk ideologi som *den politiska principen att stat och nation bör överensstämna* (Guibernau 1996, s. 62).

Ernest Gellner (1994a:64) skriver i *Nationalism and High Cultures* att nationalism föregår nationer; den känsla av att tillhöra ett nationellt community som beskrivs av till exempel Anderson och Guibernau (se 3.1 Begreppsdefinitioner och tidigare forskning) uppstår alltså i en tidsålder präglad av nationalism, inte vice versa. Gellner hävdar vidare att nationalism för eliten inom en region blir ett sätt att minska konkurrensen om makten. Att bryta sig loss från ett "imperium" säkerställer högre positioner åt dem själv, eftersom de då blir den *absoluta* eliten i ett litet land, snarare än en del av en *större* elit i ett *större* land (Gellner 1994a, s. 69).

3.4 Nationell identitet

I linje med sin definition av nationen (*känslan av att tillhöra ett community vars medlemmar identifierar sig med en uppsättning symboler, övertygelser och livsstilar, och har viljan att besluta om sitt gemensamma politiska öde*) identifierar Guibernau (1996, s. 47) fem aspekter av nationell identitet: psykologisk, kulturell, territoriell, politisk och historisk identitet. Guibernau beskriver att *identitet* är något som formas i relation till nationalism, eftersom frågan "vem är jag?" endast kan besvaras i relation till det samhälle individen lever i. Just nationell identitet karaktäriseras av bestående över tid, samt att det finns en distinktion mellan den egna gruppen och "andra" som man skiljer sig ifrån (Guibernau 1996:72-74).

För att nationell identitet ska kunna uppstå krävs det att man har en gemensam *kultur*. En kultur pekar ut några element ur den neutrala verkligheten och laddar dem med betydelse, och individer föds in i dessa kulturella ramar för betydelse. Närvaron av en gemensam kultur möjliggör för individer att se sig som en del av ett community som skiljer sig från andra, och förändrar även individernas syn på sig själva (Guibernau 1996, s. 75-76).

I skapandet av en nationell identitet är *symboler* och *ritualer* viktiga, eftersom de markerar var gemenskapen börjar och slutar. Med symboler avses föremål, tecken eller ord som ges särskild mening för communityt, till exempel en flagga. Symboler används ofta i ritualer, som stärker känslan av community eftersom det låter det kollektiva stå över individen (Guibernau 1996, s. 80-84). Anderson (2016, s. 175-178) tar upp kartan som en viktig symbol i nationsbyggande, och lyfter där särskilt användandet av landets form som logotyp.

4. Historisk bakgrund till fallen

I kapitlet nedan följer en kort genomgång av bakgrunden till våra två fall, Turkiet-Nordcypern respektive Armenien-Nagorno Karabach.

4.1 Turkiet-Nordcypern

Cypern är en ö i Medelhavet, som på grund av sitt strategiska läge har styrts av många olika stormakter under historien. Osmanska riket styrde över Cypern i nästan 300 år, men 1878 arrenderade Storbritannien ön. Befolkningen bestod då, såväl som idag, av två etniska grupper: turkcyprioter och grekcyprioter.

Under 1950-talet ökade förekomsten av nationalism inom båda grupperna. 1955 etablerades den grekcypriotiska organisationen EOKA (Εθνική Οργάνωσις Κυπρίων Αγωνιστών, National Organisation of Cypriot Fighters), vars mål var att uppnå självständighet från Storbritannien genom att istället eftersträva en återförening med Grekland. Detta provocerade den turkcypriotiska befolkningen, som vid det tillfället utgjorde ungefär 18% av Cyperns befolkning. Deras mål blev därför en uppdelning av ön ("taksim") (Kanol & Köprülü 2017, s. 392).

1960 beslutade Storbritannien, med stöd av det internationella samfundet, att Republiken Cypern skulle utropas som en självständig stat. Turkiet, Grekland och Storbritannien slöt ett avtal för att garantera den nya republiken sin självständighet. Republiken grundades på en ide om sammanhållning och politisk jämställdhet mellan turkcyprioter och grekcyprioter - men detta var inte någon av gruppernas föredragna lösning, och problem uppstod därför snabbt. Den turkcypriotiska populationen förvägrades rättigheter som minoritetsveto på områden som var viktiga för den egna populationen, och var under andra halvan av 1960-talet inte representerade i regeringen (Kanol & Köprülü 2017, s. 392).

År 1971 bildades en grekisk nationalistisk och paramilitär organisation vid namn EOKA B. De störtade den cypriotiska regeringen med syfte att lägga grunden för en återförening med Grekland, vilket både den turkcypriotiska befolkningen och vissa grekcyprioter motsatte sig. Turkiet ingrep 1974 för att garantera turkcyprioterna sina rättigheter. Förhandlingar initierades mellan turk- och grekcyprioterna. Till följd av det utropade den turkcypriotiska ledaren Rauf Raif Denktas tillsammans med Turkiets regering Nordcypern (formellt Turkiska republiken Nordcypern) som en självständig stat år 1983. Sedan dess har landet *de facto* kontrollerat den nordliga delen av ön, som dock *de jure* fortsatt är en del av Republiken Cypern, eftersom inget annat land än Turkiet har erkänt Nordcypern (Kanol & Köprülü 2017, s. 393).

Förhandlingar har pågått mellan Nordcypern och Republiken Cypern ända sedan ön delades, där en återförening varit ett uttalat mål (Kanol & Köprülü 2017, s. 392-393). En återförening av ön lyftes exempelvis av tidigare president Mustafa Akinci, som menade att "*the only*

viaable solution to Cyprus's nearly half century of division was reunification under a federal 'roof'" (Harding 2020-02-06).

Vårt att ta upp i relation till detta är också hur Turkiet historiskt har förhållit sig till etnicitet och nation. Aktürk menar att landet fram tills nyligen haft ett strikt *anti-etniskt* förhållningssätt, inspirerat av Frankrike, där medlemskap i nationen varit oberoende av etnisk tillhörighet (2012, s. 119-123). Dock har målet traditionellt varit en assimilering av dessa etniska grupper till en enhetlig "nation", med det turkiska språket som grund (Aktürk 2012, s. 16-17). Religiös homogenitet är även något som, visserligen uttalat, präglad det turkiska nationsbygget - vid "befolkningsutbytet" med Grekland deporterades kristna, etniskt turkiska grupper, med turkiska som första/enda språk till Grekland (Aktürk 2012, 123-124).

4.2 Armenien-Nagorno Karabach

Konflikten i Nagorno Karabach, även känt som Artsakh, kan ses ur ett långt historiskt perspektiv, även om den mer aktuella dimensionen är starkt kopplad till Sovjetunionens sönderfall. Regionen har en etnisk armenisk befolkningsmajoritet, och ses från armeniernas sida som en del av det historiska Armenien.

Under Sovjettiden var Nagorno Karabach en autonom region i unionsrepubliken Azerbajdzjan (Landguiden, u.å.). Den sovjetiska uppdelningen i unionsrepubliker baserades på etniska hänsynstaganden, och även inom unionsrepublikerna skapades autonoma territorier där en annan folkgrupp dominerade (Aktürk 2012, s. 199). Dessa uppdelningar baserades på genomgående folkräkningar under unionens tidiga år, då runt 200 olika etniska kategorier gavs formellt erkännande (Aktürk 2012, s. 199).

Trots försök till assimilering i rysk riktning under Josef Stalin, och senare en homogenisering till en "Sovjetisk nation" under Nikita Chrusjtjov, bibehöll unionen sin multietniska karaktär. Detta innebar bland annat att registrerade folkgrupper fick undervisning på sitt officiella språk, att etnicitet angavs i pass och liknande dokument - något som i vissa fall lär ha stärkt, eller rentav skapat, en etnisk medvetenhet (Aktürk 2012, 200-202). Flera av unionsrepublikerna var dock långt från monoetniska - de närmast konstruerade republikerna i Centralasien tjänar som exempel på detta. Armenien, däremot, var vid tillfället för Sovjetunionens kollaps ytterst homogent (Aktürk 2012, s. 232).

I februari 1988 röstade det regionala parlamentet i Nagorno Karabach för regionens överförande till Armenien, med hänvisning till "förväntningar bland regionens armeniska befolkning" (Caspersen 2012, s. 26). Detta överförande kom inte att genomföras, men blev startskottet för en stark rörelse för regionens utträde från Azerbajdzjan, något som stärktes ytterligare av en anti-armenisk "pogrom" i staden Sumgait bara en dryg vecka efter omröstningen (Caspersen 2012, s. 26). År 1991, vid Sovjetunionens definitiva kollaps, utropade Nagorno Karabach, liksom flera av de regelrätta unionsrepublikerna, självständighet (Caspersen 2010, s. 248).

Självständighetsförklaringen fick inget internationellt erkännande, då regionen inte haft någon tidigare federal status (Caspersen 2010, s. 248). Istället resulterade det i ett blodigt krig, efter vilket Nagorno Karabach, med stöd från Armenien, blev de facto självständigt från sin föräldrastat, den nu självständiga republiken Azerbajdzjan.

Armenien är en tydlig beskyddarstat i relation till Nagorno Karabach. I Nagorno Karabach används Armeniens valuta, "medborgare" i utbrytarrepubliken har möjlighet att få armeniskt pass, och Armenien har gett flera mycket generösa lån till den icke-erkända staten. Armenien utgör dessutom enda möjliga exportmarknad och länk till omvärlden för Nagorno Karabach (Caspersen 2012, s. 56). Samtidigt är inte beroendet nödvändigtvis ensidigt - den starka koppling som finns mellan länderna, och den politiska sprängkraft lojaliteten dem emellan fått, möjliggör även påtryckningar från Nagorno Karabach gentemot Armenien (Caspersen 2012, s. 58).

5. Empiri

I detta kapitel presenteras den empiri som ligger till grund för vår analys, i form av en övergripande introduktion till de respektive hemsidor vi har valt att basera vår analys på.

Vi har valt att fokusera på material från officiella hemsidor för toppolitisk representation för vart och ett av våra fall: den icke erkända staten Nordcypern med sin beskyddarstat Turkiet, samt den icke erkända staten Nagorno Karabach med sin beskyddarstat Armenien. För var och en av de fyra staterna har vi analyserat presidentens hemsida, eftersom denne kan ses som den yttersta representanten för staten, och utrikesministeriets hemsida eftersom dessa i hög utsträckning fokuserar på just utrikespolitiska frågor.

De respektive hemsidorna är:

- Presidency of the Turkish Republic of Northern Cyprus³
- Ministry of Foreign Affairs - Turkish Republic of Northern Cyprus⁴
- Presidency of the Republic of Turkey⁵
- Republic of Turkey - Ministry of Foreign Affairs⁶
- President of the Artsakh Republic⁷
- Ministry of Foreign Affairs: Republic of Artsakh⁸
- The President of the Republic of Armenia⁹
- Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Armenia¹⁰

På vardera hemsida har vi använt oss av ett begränsat antal flikar, vilket redovisas i fotnoter där citat anges.

³ <https://kktcb.org/en>

⁴ <https://mfa.gov.ct.tr/>

⁵ <https://www.tccb.gov.tr/en/>

⁶ <http://www.mfa.gov.tr/default.en.mfa>

⁷ <http://president.nkr.am/>

⁸ <http://www.nkr.am/>

⁹ <https://www.president.am/en/>

¹⁰ <https://www.mfa.am/en/>

6. Separat analys av de två fallen

Nedan följer en analys av de två fallen separat, med utgångspunkt i den empiri vi angivit ovan. De två fallen presenteras separat för att förtydliga studiens jämförande ambition.

6.1 Nordcypern-Turkiet

6.1.1 Nordcypern

Under fliken "Relations With Turkey", som är översta kategori under "Foreign Policy" på Nordcyperns utrikesministeriums hemsida, ges en historisk översikt av konflikten på Cypern, och Turkiets roll i denna. Från denna sektion har vi hämtat följande formulering:

[NC1]¹¹ *"Turkish military presence on the Island is the most important factor which provides the safety of the Turkish Cypriots until a just and viable settlement is reached between the Turkish Cypriot and Greek Cypriot sides."*

Vidare står att läsa att:

[NC2]¹² *"Existing strong historical, cultural, religious, linguistic and national ties between the Turkish Cypriot and Turkish peoples naturally reflects on the relations between the TRNC and the Republic of Turkey in a strong and constructive manner. It is generally possible to summarize the relations between the two countries as natural allies who protect the rights and interests of each other in every field and who spare no effort to improve mutual relations."*

Trots att banden mellan Turkiet och Nordcypern beskrivs i kulturella och nationella termer, beskrivs relationen genomgående som en mellan två folk - det turkiska respektive det turkcypriotiska. Samtidigt kan vi betrakta dessa likheter mot de definitioner av nationen som Guibernau (1996, s. 47-48) respektive Anderson (2016, s. 5-7) ger. Mot bakgrund av Guibernaus mer konkreta definition kan vi se flera indikatorer på en nationell gemenskap - detta styrks ytterligare av att just nation anges som en av flera gemensamma punkter. Att grupperna anges separat tyder dock på att en definierande gemenskap saknas - särskilt med ett "gemensamt projekt för framtiden" i åtanke. Förstås kan den separata angivelsen av ett turkiskt respektive turkcypriotiskt "folk" bero snarare på medborgarskap än egentlig nationell tillhörighet. Detta bör beaktas särskilt utifrån den språkliga avgränsningen att hålla oss till de officiella engelska översättningarna som diskuteras i 2.2 Material. I den turkiska versionen av texten anges ordet "*halk*", som kan vara av mer medborgerlig än nationell karaktär.

¹¹ [\[URL\]](#) Nordcyperns utrikesministerium, Foreign Policy > Relations With Turkey

¹² [\[URL\]](#) Nordcyperns utrikesministerium, Foreign Policy > Relations With Turkey

I [NC1] påvisas en mycket transparent inställning till det militära stöd som tas emot från beskyddarstaten. Denna beroendeställning tycks göra att "självständigheten" inte bör tolkas som en absolut suveränitet - en suveränitet som skulle kunna ses som ett kriterium för en egen nation givet Andersons (2016, s. 5-7) definition. Om suveräniteten kan anses vara "delad" med Turkiet, är detta en tydlig indikator på en känsla av gemensam nationalitet.

På det nordcypriotiska utrikesministeriets hemsida finns en flik märkt "Cyprus Negotiation Process", med en karta över ön och gränsdragningen mellan nord och syd. Under fliken finns "Historical Background", där den historiska bakgrunden till Cypren-konflikten anges i mer detalj.

[NC3]¹³ *On 15 November 1983, Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC) was proclaimed. At the same time, the founding parliament of the TRNC unanimously passed the Declaration of Independence which emphasized that the Turkish Cypriot side "firmly adhered to the view that the two peoples of Cyprus were destined to co-exist side by side and could and should find a peaceful, just and durable solution through negotiations on the basis of equality", confirming that the proclamation of the TRNC aimed at facilitating the re-establishment of a new partnership on the Island between Turkish Cypriots and Greek Cypriots and resolving the Cyprus problem through comprehensive negotiations.*

Formuleringen ur självständighetsförklaringen är tvetydig, då den varken direkt refererar till återförening eller en tvåstatslösning. Under fliken "Latest developments"¹⁴ finns vidare information om ett toppmöte 2014 där vägen till återförening med Republiken Cypren stakas ut. Att ambitionen om en återförening tydligt kommuniceras visar på den förhållandevis goda relation som den icke-erkända staten har med sin föräldrastat.

På det nordcypriotiska presidentämbetets hemsida anges kortare nyheter och ställningstaganden från presidenten under fliken "News". Under fliken återges ett uttalande från den nytillträdde president Ersin Tatar 2020-11-28, varifrån vi hämtat följande citat:

[NC4]¹⁵ *"Following our success in the elections, openings we have made, Turkish President's visit with his powerful delegation and his message to the world, Varosha opening, the closeness of Turkish people living in the world's various places such as Turkey and Azerbaijan. All these mentioned are our victory".*

Vidare återges ett längre uttalande från Tatar 2020-11-03, efter ett informellt möte med Republiken Cyprens president Anastasiades.

¹³ [\[URL\]](#) Nordcyprens utrikesministerium, Cyprus Negotiation Process > Historical Background

¹⁴ [\[URL\]](#) Nordcyprens utrikesministerium, Cyprus Negotiation Process > Latest Developments

¹⁵ [\[URL\]](#) Nordcyprens president, News

[NC5]¹⁶ “*I briefly expressed our thoughts on resuming the negotiation process as follows; we believe it is time to put forth new and out-of-the-box ideas on the table. The most important of these is sovereign equality*”.

Tatar argumenterar här för en tvåstatslösning snarare än återförening - något som alltså skulle cementera Nordcyperns status som självstyrande, och idealiskt, ur Tatars synvinkel, leda till ett internationellt erkännande.

I [NC4] anges en kontext av ett turkiskt folk fördelat över flera stater - bland annat Turkiet och Azerbajdzjan. Detta, särskilt kopplat till [NC5], öppnar för en syn där den turkiska nationen inte är begränsad till en enskild stat, utan flera, med nära relationer till varandra, och där Nordcypern skulle vara en av dessa. Sett mot Guibernaus (1996, s. 47-48) krav på att en nation ska ha ett tydligt definierat territorium, tyder detta dock på att den nationella enigheten inte är lika självklar. Möjligtvis går detta att förstå som en bredare syn på nation - här blir turkcyprioter såväl som azerer en del av en större turkisk nationalitetsfamilj. Enligt Guibernaus terminologi skulle detta kunna ses som en turkisk *ethnicitet*, då ett gemensamt politisk mål saknas trots övriga likheter (1996, s. 100-101).

Förhållningssättet till statsskap och nationalitet tycks från Nordcyperns sida vara sökande. Banden till Turkiet beskrivs som starka, men samtidigt finns här inte en beskrivning av staternas befolkningar som ett enhetligt folk. Även statsskapet beskrivs stundtals, även om detta i nuläget förefaller vara i förändring, som något som möjligtvis kan vara temporärt om en framgångsrik lösning kan förhandlas fram med Republiken Cypern.

Ersin Tatars uttalanden pekar snarare i en riktning där Nordcyperns självständighet är ett permanent inslag, samtidigt som staten fortsätter sina goda relationer med Turkiet. Detta är ett tydligare ställningstagande för självständighet, något som skulle kunna förklaras av Ernest Gellners tes att nationalism till viss del härrör från, och skapar nya, elitintressen - en återförening med Republiken Cyperns skulle öppna för en större elitkonkurrens, vilket minskar den lokala elitens incitament att verka för en sådan (Gellner 1994b, s. 61-62). Detta gäller även för ett närmande till Turkiet.

Nordcyperns generellt ambivalenta inställning till statsskap kan möjligtvis härledas till en uppfattning om nationen som del av en större turkisk familj, men utan en direkt, självklar koppling till Turkiet. Detta skulle kunna ses som ett limbo mellan en strävan efter en *egen* nationalstat, och att uppgå i Turkiet. Dock tycks det senare inte aktuellt - alternativen står mellan självständighet och en uppgång i den grekcypriotiskt dominerade Republiken Cypern. Utifrån vårt teoretiska ramverk pekar detta på en distans mellan Turkiet och Nordcypern i nationstermer.

¹⁶ [[URL](#)] Nordcyperns president, News

6.1.2 Turkiet

På Turkiska utrikesministeriets hemsida toppar “Cyprus” listan över “Main Issues”, och under “The Cyprus Issue” återfinns en lång historisk bakgrund till konflikten och Turkiets egen ställning i frågan.

[TUR1]¹⁷ *“There are, in fact, two peoples of Cyprus - the Turkish Cypriots numbering about 200.000 and the Greek Cypriots numbering about 700.000. The Turkish Cypriots are mainly Moslems and the Greek Cypriots are mainly adherents of the Greek Orthodox Church. Cyprus lies 40 miles from the coast of Turkey, and Turkish people have inhabited the island since the 12th century. The Island is 250 miles from the nearest Greek island (Rhodes), and Athens is 460 miles away.”*

Här betonas öns geografiska närhet till Turkiet relativt till Grekland, och det konstateras att turkar har bebott ön sedan 1100-talet - något som kan ses som en legitimering av auktoritet över ön. Denna geografiska aspekt är viktig särskilt med Guibernaus (1996, s. 47-48) nationalitetsdefinition i åtanke. Även kartans geografiska symbolik som Anderson (2016, s. 175-178) tar upp är här relevant. Med detta i åtanke kan också tilläggas att Cypern tidigare i texten också beskrivs som en geografisk förlängning av den anatoliska halvön, som utgör dagens Turkiet.

Vidare står under “The Cyprus Issue”:

[TUR2]¹⁸ *“The most important of these issues is the international acceptance of the Greek Cypriot regime as the government of all Cyprus and the refusal to recognise the right of the Turkish Cypriots to establish their own structure. It is therefore necessary to look in some detail at the reasons why the present situation has arisen and why, in consequence, both sides and particularly the less numerous Turkish Cypriots need reliable safeguards for their future.”*

Här erkänner Turkiet Nordcyperns behov av en “egen struktur” för att väga upp den grekiska sidan, och en kort motivering till den turkiska militära närvaron ges. Turkiets position framställs i rent praktiska termer, snarare än i termer av nation eller irredentiska ambitioner. I texten följer också längre segment om förhandlingarna med Republiken Cypern, och liksom i Nordcyperns fall tycks den långsiktiga inställningen till en turkcypriotisk stat ambivalent. Värt att notera här är också hur Republiken Cypern enbart anges som “the Greek Cypriot regime”, vilket tydligare likställer de två sidorna.

¹⁷ [[URL](#)] Turkiets utrikesministerium, Foreign Policy > Main Issues > Cyprus > The Cyprus Issue

¹⁸ [[URL](#)] Turkiets utrikesministerium, Foreign Policy > Main Issues > Cyprus > The Cyprus Issue

På det turkiska presidentämbetets hemsida återfinns officiella uttalanden från presidenten under "Speeches and statements". Där finns bland annat följande uttalande, i anledning av årsdagen för den turkiska militära insatsen på Cypern:

[TUR3]¹⁹ *"The Homeland Turkey, which has always stood by the Turkish Cypriots in their rightful endeavor, is the assurance of, as was the case 46 years ago, the Turkish Cypriots' stability and peace and will continue to be so."*

Här refereras Turkiet till som ett "homeland" - samtidigt markeras en viss distans gentemot turkycyprioterna, då deras "kamp" anges som just *deras*. Här återkommer vi återigen till Guibernaus (1996, s. 47-48) definition av nationen med ett "gemensamt projekt för framtiden", och Anderson (2016, s. 5-7) som ser nationen som en "föreställd *politisk gemenskap*". Här beskrivs Turkiet snarare som en allierad.

Detta kan dock kontrasteras mot en sektion från ett annat uttalande från 2020-10-18.

[TUR4]²⁰ *"Congratulating Ersin Tatar on his success in the TRNC presidential elections, President Erdoğan said: "I hope your election as the President will yield auspicious outcomes for yourself, the people of the TRNC and our Cyprus cause."*

Här beskrivs istället Cypern som ett delat intresse staterna emellan. Denna typ av språkbruk är visserligen inte exklusivt för grupper med ett mer övergripande gemensamt projekt, men värt att notera är att samma formulering återkommer även i ett uttalande från 2020-11-14.

[TUR5]²¹ *"During the talks between President Erdoğan and President Tatar, views will be exchanged on potential steps to be taken for the further strengthening of the close cooperation between Turkey and the Turkish Republic of Northern Cyprus, our Cyprus cause and the latest developments in the Eastern Mediterranean."*

Cypern som ett gemensamt intresse är alltså något som starkt betonas från Turkiets sida. Detta kan ses som invasivt kontra Nordcyprens potentiella suveränitet, då Turkiets intressen likställs med turkycyprioternas i en fråga som rör turkycyprioternas territorium. Det kan också kopplas till de historiska anspråk och antydningar om ett gemensamt territorium som nämnts ovan, och som tyder på en viss starkare uppfattning om gemenskap från Turkiets sida än från Nordcyprens.

Samtidigt behandlas Nordcypern även i den turkiska kontexten till viss del i skuggan av föräldrastaten Republiken Cypern. Trots att det inte står utskrivet explicit att självständighet

¹⁹ [URL] Turkiets president, Recep Tayyip Erdogan > Speeches and statements

²⁰ [URL] Turkiets president, Recep Tayyip Erdogan > Speeches and statements

²¹ [URL] Turkiets president, Recep Tayyip Erdogan > Speeches and statements

eller återförening skulle vara ett mål, ses en överenskommelse med Republiken Cypern som centralt.

Här är också värt att notera hur religionen tas upp som en faktor i [TUR1], då, som Aktürk visat, Turkiet historiskt har kopplat sitt nationsbegrepp till religionen islam (2012, s. 123-124). Detta kan också kopplas till Gellner, som menar att nationalism bygger på befintliga identitetsmarkörer, där religion är ett tydligt exempel (1994a, s. 64-65). Detta till trots saknas från den turkiska sidan explicita referenser till idén om en gemensam nation, även om det är mycket tydligt att det rör sig om någon typ av övergripande gemenskap baserad i många av de kriterier som bygger upp begreppet enligt såväl Guibernau (1996, s. 47-48) som Anderson (2016, s. 5-7).

6.2 Nagorno Karabach - Armenien

6.2.1 Nagorno Karabach

På Nagorno Karabachs utrikesministeriums hemsida återfinns en flik med information om myndigheten Där möts läsaren direkt av två teman som till stor del färgar hela hemsidan, nämligen självständighetskampen och det långvariga kriget med Azerbajdzjan.

[NK1]²² *It was amidst the difficult period of ongoing military hostilities, when the Armenians of Artsakh were forced to defend their right to life and liberty in a war unleashed by Azerbaijan. In spite of wartime difficulties, there was a need to create a Foreign Ministry in the process of building an independent statehood.*

Under fliken “Foreign policy” framhävs underrubriken “International recognition” högst upp.

[NK2]²³ *International recognition of its independence is one of the key priorities of the foreign policy of the Nagorno Karabakh Republic (Artsakh Republic). The people of the Nagorno Karabakh Republic expressed their determination to build and strengthen their statehood based on democratic norms twice; in the independence referendum on December 10, 1991 and the constitutional referendums on December 10, 2006 and February 20, 2017.*

Citat [NK1] inramar den dualitet som tycks präglar Nagorno Karabachs förhållningssätt till nations- och statskap: det uttrycks tydligt att befolkningen sett till nation är armenier, men att de sett till statstillhörighet önskar utgöra en egen stat. Citat [NK2] uppvisar en tydlig koppling mellan viljan att vara en självständig stat och rätten att erkännas som en sådan. Detta kan kopplas till Guibernaus definition av nationalism som politisk ideologi: den politiska principen om att stat och nation bör överensstämma (1996, s. 62).

²² [URL] Nagorno Karabachs utrikesministerium, Ministry > The History of the NKR Ministry of Foreign Affairs

²³ [URL] Nagorno Karabachs utrikesministerium, Foreign Policy > The recognition of independence of the Republic of Artsakh

Även följande formulering finns att läsa under “International recognition”:

[NK3]²⁴ *The international recognition of Artsakh along with being an additional stimulus for the further development and strengthening of the statehood of Artsakh and, in particular, its democratic institutions, will also have a positive impact on the settlement of the conflict between Azerbaijan and Nagorno Karabakh. Today, the delay in international recognition of the NKR only adds to the Azerbaijan’s temptation to solve the conflict by military means.*

Citat [NK2] och [NK3] relaterar till Broers (2014:145) analys av hur icke-erkända stater utgör en paradox i det internationella systemet – i sin ambition att inneslutas i det internationella statssystemet måste de spegla strukturen för länderna i det system som de utesluts från. I citat [NK2] hänvisar man till principen om rätt till självbestämmande – principen om att man som nation också har rätt att bestämma över sig själv i formen av en stat. Många aktörer i det internationella systemet använder denna princip för att motivera sin egen existens. [NK3] innehåller tydliga hänvisningar till andra principer som historiskt har lyfts som viktiga för det internationella samfundet: demokratisk utveckling samt strävan efter fred. Internationellt erkännande lyfts som Nagorno Karabachs väg till ett demokratiskt och fredligt samhälle – och en förvägran av erkännande antyds vara ett steg i motsatt riktning.

Under “Azerbaijani Karabakh conflict”, presenteras en omfattande historisk genomgång av konflikten, som spåras bakåt i tiden till det ryska imperiets fall 1918.

[NK4]²⁵ *The aspiration for self-determination and re-unification within a united Armenian state in order to eliminate the permanent threat of physical annihilation lay at the core of the issue.*

Därefter ges en omfattande genomgång av sovjettiden, då Nagorno Karabach kom att ingå i den azerbajdzjanska unionen istället för den armeniska, och upplevde tydlig diskriminering.

[NK5]²⁶ *Yet, it was the segregation in the national and cultural sphere that most acutely echoed in the mass consciousness of Armenians.*

[NK4] och [NK5] visar hur det nationella medvetandet har varierat över tid. I [NK4] uttrycks att den tidigaste nationella viljan efter det ryska imperiets fall var en förening med Armenien – inte självständighet. [NK5] beskriver hur upplevelsen av att vara en nation växte fram i takt med att man utsattes för nationell och kulturell segregation i Azerbajdzjan, men det bör dock understrykas att det framväxande nationella medvetandet inte beskrivs som “nagorno

²⁴ [\[URL\]](#) Nagorno Karabachs utrikesministerium, Foreign Policy > The recognition of independence of the Republic of Artsakh

²⁵ [\[URL\]](#) Nagorno Karabachs utrikesministerium, Foreign policy > Azerbaijani Karabakh conflict > Karabakh: 1918-1921

²⁶ [\[URL\]](#) Nagorno Karabachs utrikesministerium, Foreign policy > Azerbaijani Karabakh conflict > Nagorno Karabakh: 1921-1988

karabachskt”, utan armeniskt. Ett av Guibernaus (1996, s. 47-48) kriterier för att en grupp ska ses som en nation är att de *hävdar rätten att styra sig själv*, vilket Nagorno Karabach inte beskrivs ha gjort förrän folkomröstningen 1991, och därför kan de enligt hans definition inte ses som en nation förrän efter detta.

Under de följande rubrikerna beskrivs hur både Azerbajdzjan och Nagorno Karabach utropade sig till självständiga stater med rätt till det berörda territoriet efter Sovjetunionens fall 1991. Nagorno Karabach genomförde en folkomröstning om självständighet, i vilken 99.9% av de röstande röstade för.

[NK6]²⁷ *Since the autonomy of the Armenians of Nagorno Karabakh was a manifestation of the right of peoples to self-determination, both the abolition and change of the status of that autonomy could be only possible through the expression of the will of the people.*

[NK6] rör perioden när Nagorno Karabach enligt Guibernaus (1996, s. 47-48) definition har blivit just en nation. Citatet är intressant sett till principen om rätt till självbestämmande. Självständighet inramas som något som Nagorno Karabach inte har rätt att förvägra sina invånare, eftersom de har uttryckt att detta är deras önskan. Den armeniska befolkningen i Nagorno Karabachs rätt till självbestämmande presenteras som ett faktum att förhålla sig till, snarare än ett ämne för diskussion.

Azerbajdzjan såg annorlunda på saken, och ansåg att rätten till området tillföll dem. Som följd av detta beskrivs en period av militärt våld, plundrande och tvångsdeportationer.

[NK7]²⁸ *From the very beginning of the modern phase of the national liberation movement of Armenians of Nagorno Karabakh, Azerbaijan has opted for solving the conflict by force and rejected any political dialogue.*

[NK8]²⁹ *During its military aggression against the Nagorno Karabakh Republic, Azerbaijan, in violation of norms of international law incorporated mercenaries and international terrorist groups into the Azerbaijani armed forces.*

Även citat [NK7] och [NK8] kan förstås som vinkningar till det internationella samfundet. Eftersom principen att politisk dialog är att föredra framför väpnade konflikter vid problemlösning är väletablerad inom det internationella samfundet kan man se citat [NK7] som en hänvisning till det. Citat [NK8] är en explicit hänvisning till internationell lag.

Under rubriken “Peace process” beskrivs hur ett antal försök att förhandla fram fredsavtal administrerades under 1900-talet. Inget av dessa försök ledde dock till några långvariga

²⁷ [\[URL\]](#) Nagorno Karabachs utrikesministerium, Foreign policy > Azerbaijani Karabakh conflict > Karabakh in 1988: The beginning of the modern stage of national-liberation struggle

²⁸ [\[URL\]](#) Nagorno Karabachs utrikesministerium, Foreign policy > Azerbaijani Karabakh conflict > The war unleashed by Azerbaijan against Artsakh in 1991-1994

²⁹ [\[URL\]](#) Nagorno Karabachs utrikesministerium, Foreign policy > Azerbaijani Karabakh conflict > Use of mercenaries by Azerbaijan in the war against Artsakh

resultat, och anledningen till detta beskrivs vara att representanter för Nagorno Karabach inte tilläts delta i fredsförhandlingarna.

[NK9]³⁰ *Azerbaijan was initially trying to ignore the Karabakh side, striving to present the conflict between Azerbaijan and Nagorno Karabakh as a territorial dispute between Armenia and Azerbaijan*

I [NK9] framgår att Nagorno Karabach inte anser att en representant från Armenien nödvändigtvis representerade dem - de framställs här som två separata aktörer.

Under rubriken Press service läggs det återkommande upp information om möten mellan företrädare för Nagorno Karabach och Armenien. Vid sådana möten, till exempel 2020-11-28 med Armeniens försvarsminister, beskrivs relationen generellt som den mellan:

[NK10]³¹ *the two Armenian states.*

Ämnet Nagorno Karabachs självständighet lyfts frekvent på dessa möten, till exempel på ett möte med Armeniens utrikesminister (2020-11-28):

[NK11]³² *Masis Mayilian noted that the international recognition and restoration of the territorial integrity of the Republic of Artsakh, which would guarantee the rights of its citizens to live freely and with dignity in their native land remains on the foreign policy agenda of the Republic of Artsakh.*

Trots att Nagorno Karabach tveklöst uppfyller Guibernaus (1996, s. 47-48) definition av en nation efter självständighetsförklaringen 1988 finns det fortfarande mycket som tyder på åsikten att det snarare rör sig om en armenisk nation delad mellan två stater. Detta framgår bland annat i citat [NK10]. Från Nagorno Karabachs sida tycks förening i en nationalstat dock vara underordnat internationellt erkännande, vilket syns i [NK11].

På Nagorno Karabachs presidents hemsida finns flera officiella uttalanden från landets presidenter att läsa, bland annat ett tal på statens nationaldag (2017-09-02) av den förre presidenten Bako Sahakyan.

[NK12]³³ *“During those years together with our sisters and brothers from Mother Armenia and the Diaspora...”*

[NK13]³⁴ *“I am confident the civilized and progressive world will sooner or later recognize this equitable and lawful resolution of the Artsakh people”.*

³⁰ [\[URL\]](#) Nagorno Karabachs utrikesministerium, Foreign policy > Peace process > Bilateral negotiations between the NKR and Azerbaijan

³¹ [\[URL\]](#) Nagorno Karabachs utrikesministerium, Press service > News

³² [\[URL\]](#) Nagorno Karabachs utrikesministerium, Press service > News

³³ [\[URL\]](#) Nagorno Karabachs president, Speeches > Addresses

³⁴ [\[URL\]](#) Nagorno Karabachs president, Speeches > Addresses

[NK14]³⁵ *“I am confident since our people have proved through their painstaking work and dedicated service of their brave sons that they are able to build, make prosperous and safeguard their ancestral Fatherland, their independent statehood”*.

Ambivalensen mellan viljan att erkännas som en självständig stat och ses som en del av en större, armenisk nationalitet har alltså präglat landets förhållande till nationalism och nationell identitet, och detta framgår även i uttalanden av statens sittande president. I [NK13] refererar Sahakyan till Armenien som ett “moderland”, vilket står i kontrast mot hyllningen av den egna statens självständiga statsskap i [NK14]. Ordvalet “faderland” som en beskrivning av Nagorno Karabach kan ses som ett sätt att mycket tydligt konstatera ett nationellt släktskap.

6.2.2 Armenien

Nagorno Karabach har en egen sida på Armeniens utrikesministeriums hemsida, där frågan behandlas i en längre text som anger en historisk bakgrund till konflikten med hänvisningar tillbaka till 800-talet före Kristus. Där finns följande formulering, som också finns ordagrant återgiven på Armeniens presidents hemsida:

[ARM1]^{36 37} *“Artsakh (Karabakh) is an integral part of historic Armenia”*

I ett avslutande stycke beskrivs den aktuella fasen från och med Sovjetunionens sönderfall.

[ARM2]³⁸ *“(the) conflict began in 1988, when in response to the self-determination claims of NK population the Azeri authorities organized massacres and ethnic cleansing of the Armenian population on the entire territory of Azerbaijan”*.

[ARM3]³⁹ *“On the territory of the former Azerbaijani SSR two equal state formations were created - Nagorno Karabakh Republic and the Republic of Azerbaijan”*.

Bilden som framträder av Armeniens syn på Nagorno Karabach är motstridig. Å ena sidan lyfts och understryks den historiska koppling och inneboende samhörighet som finns mellan Armenien och Nagorno Karabach i [ARM1]. Detta narrativ, och även mer specifika formuleringar som att beskriva Armenien som ett “moderland”, liknar det som finns på Nagorno Karabachs hemsidor, vilket tyder på att Nagorno Karabach och Armenien har en delad syn på Nagorno Karabach som en nation. Däremot kan man ana en viss skillnad i synen på Nagorno Karabach som stat. I vissa citat beskrivs Nagorno Karabach tydligt som en egen stat, till exempel i [ARM3] där de beskrivs som en “equal state formation” till Azerbajjan. Samtidigt kan man, som en intressant parallell till detta, lyfta citatet [ARM2] i vilket det

³⁵ [URL] Nagorno Karabachs president, Speeches > Addresses

³⁶ [URL] Armeniens utrikesministerium, Foreign policy > Artsakh

³⁷ [URL] Armeniens president, Armenia > Republic of Artsakh

³⁸ [URL] Armeniens utrikesministerium, Foreign policy > Artsakh

³⁹ [URL] Armeniens utrikesministerium, Foreign policy > Artsakh

beskrivs att Nagorno Karabachs utropande till en självständig stat ledde till ett folkmord på armenier på Azerbajdzjans - inte Nagorno Karabachs - territorium.

Nagorno Karabach lyfts som en av de högst prioriterade utrikespolitiska frågorna på Armeniens utrikesministeriums hemsida under rubriken "Foreign policy".

[ARM4]⁴⁰ *One of the main tasks of the foreign policy is peaceful and fair settlement of the Karabakh issue, based on the self-determination of the people of Artsakh. The issue of Nagorno Karabakh conflict settlement will be based upon the following principles:*

- *Nagorno-Karabakh conflict settlement must be based on recognition of the Nagorno-Karabakh people's right to self-determination;*
- *Nagorno-Karabakh Republic should have uninterrupted land communication with Armenia, under jurisdiction of the Armenian side;*
- *the security of Nagorno-Karabakh Republic should be internationally guaranteed.*

Armeniens utrikesministeriums hemsida återger också referat av möten, och det möte (2020-11-28) som återgavs på Nagorno Karabachs utrikesministers hemsida finns även här.

[ARM5]⁴¹ *Ara Aivazian and Masis Mayilyan underscored the importance of fully addressing the interests of the Armenians of Artsakh in the international arena, including through protection of the right to self-determination exercised by the people of Artsakh*

Det finns många exempel på hur Nagorno Karabach på sina officiella hemsidor lutar sig mot principen om rätt till självbestämmande för att hävda sin rätt till suveränitet (se 6.2.1 Nagorno Karabach). Samma princip lyfts vid flera tillfällen också på Armeniens hemsidor, till exempel i [ARM4] och [ARM5], men de drar inte samma explicita slutsats om att Nagorno Karabach har rätt till suveränitet. Man slår fast att Nagorno Karabach har rätt till självbestämmande, men kommenterar inte vad detta självbestämmande i praktiken skulle bestå av. Detta är framförallt intressant om man jämför citaten [ARM5] och [NK11], som handlar om samma möte.

På Armeniens presidents hemsida behandlas Nagorno Karabach under fliken "Armenia". Precis som på Nagorno Karabachs utrikesministeriums hemsida ges en omfattande beskrivning av landets historia, bland annat av hur Nagorno Karabach under sovjettiden blev en del av Azerbajdzjan, trots invånarnas önskan om att bli en del av Armenien.

⁴⁰ [\[URL\]](#) Armeniens utrikesministerium, Foreign policy

⁴¹ [\[URL\]](#) Armeniens utrikesministerium, Press and information > Information > Press Releases

[ARM6]⁴² *But during the entire Soviet period, the Armenians of Nagorno-Karabakh never put up with this decision, and for decades struggled for reunification with the motherland.*

Därefter beskrivs hur Nagorno Karabach 1988 röstade om att få ingå i Armenien istället för i Azerbajdzjan, vilket röstades ned av Azerbajdzjan, och att Azerbajdzjan även fortsatt hävda sin rätt till territoriet efter att Nagorno Karabach förklarade sig självständiga 1991.

[ARM7]⁴³ *The current phase of Nagorno-Karabakh conflict began in 1988, when in response to the self-determination claims of NK population the Azeri authorities organized massacres and ethnic cleansing of the Armenian population on the entire territory of Azerbaijan*

[ARM8]⁴⁴ *Nagorno-Karabakh has no future as a part of Azerbaijan and whatever is the solution, it must emanate from the will of the Karabakh people. That is the essence of the right of peoples to self-determination.-Karabakh never put up with this decision, and for decades struggled for reunification with the motherland.*

I [ARM6] framhäver man befolkningen som just armenier, och skriver explicit ut att en återförening med moderlandet Armenien länge var det som eftersträvades av befolkningen i Nagorno Karabach. Detta är intressant att jämföra med citaten [ARM7] och [ARM8], som behandlar en mer närliggande tidsperiod. Dessa lyfter att Nagorno Karabach sedan 1988 har velat bestämma över sitt eget politiska öde - men inte vad denna vilja består av, utöver att *inte* ingå i Azerbajdzjan.

Under rubriken “Updates” med underrubriken “Visits” listas de officiella besök som Armeniens president gör. Besöken delas in i tre kategorier; domestic, foreign och Artsakh. I återgivandet av ett statsbesök till Nagorno Karabach (2020-07-10) beskrivs Nagorno Karabach som:

[ARM9]⁴⁵ *Not only stout and strong but also a democratic and a free country which holds free elections.*

Vid ett annat statsbesök (2018-09-02) lyfts det att man har diskuterat:

[ARM10]⁴⁶ *Issues related to the cooperation of the two Armenian republics.*

Under fliken “Statements” återges ett tal av Armeniens president (2020-11-16) till “compatriots in Armenia, Artsakh and in the Diaspora”, i anledning av att Nagorno Karabach-konflikten åter hade blossat upp.

⁴² [\[URL\]](#) Armeniens president, Armenia > Republic of Artsakh

⁴³ [\[URL\]](#) Armeniens president, Armenia > Republic of Artsakh

⁴⁴ [\[URL\]](#) Armeniens president, Armenia > Republic of Artsakh

⁴⁵ [\[URL\]](#) Armeniens president, Updates > Visits > Artsakh

⁴⁶ [\[URL\]](#) Armeniens president, Updates > Visits > Artsakh

[ARM11]⁴⁷ *It is obvious that despite the cessation of the war, the Republic of Artsakh, the Republic of Armenia and the entire Armenian people are entering a period of new trials in which every mistake can bring forth disastrous consequences.*

[ARM12]⁴⁸ *Only through unity will we be able to straighten up our backs stooped under the burden of defeat and to appear to ourselves and future generations and the world community as the sons and daughters of a nation impossible to defeat.*

Ambivalensen i den armeniska synen på Nagorno Karabach syns i den uppdelning av kategorier som finns under fliken "Visits". Ett statsbesök i Nagorno Karabach platsar varken i kategorin inhemskt eller som ett besök till utlandet - Nagorno Karabach intar en mellanposition, och får således sin egen rubrik. I citat [ARM9] och [ARM10] refereras Nagorno Karabach till som ett land respektive en republik. Dessa citat är svåra att tolka som annat än att Nagorno Karabach i Armeniens ögon är en självständig nation, men när Nagorno Karabach beskrivs som en republik betonas det att det är en *armenisk* sådan. Ambivalensen syns också i [ARM11] och [ARM12], där Armenien och Nagorno Karabach beskrivs som två separata republiker, men uppmanas att enas som en nation.

⁴⁷ [\[URL\]](#) Armeniens president, Updates > Statements and messages

⁴⁸ [\[URL\]](#) Armeniens president, Updates > Statements and messages

7. Jämförande analys

7.1 Ambivalens till statsskapet

Som framgår av analysen av de separata fallen finns det en typ av ambivalens till statsskapet både hos Nordcypern och Nagorno Karabach. I denna likhet finns samtidigt en ytterst central skillnad - i Nordcyperns fall tycks staten väga mellan självständighet och återförening med föräldrastaten, medan det i Nagorno Karabachs fall snarare verkar stå mellan självständighet och att uppgå i beskyddarstaten.

Mot bakgrund av vårt teoretiska ramverk kan denna skillnad härledas i de två staternas nationella identifikation. Även här tycks det finnas en sorts ambivalens, då det i båda fallen uppstår oklarheter kring i vilken mån staterna bör ses som nationalstater, och i vilken mån de strävar efter att bli sådana. Dock tycks det finnas en tydligare nationell samhörighet mellan Armenien och Nagorno Karabach än mellan Turkiet och Nordcypern baserat på det material som vi analyserat.

I Nordcyperns fall tycks den ambivalenta inställningen vara i förändring. Den nyvalde presidenten Ersin Tatar betonar självständighet istället för återförening, något som skulle kunna tyda på en starkare nationell identifikation. Banden till beskyddarstaten Turkiet tycks mer beskrivas i termer av ett större turkiskt paraply, varunder flera turkiska stater rymms. I Nagorno Karabachs fall är identifikationen med Armenien starkare, något som syns i formuleringar som NK10.

Frågan om erkännande kan härledas till denna typ av nationell gemenskap. Givet Guibernaus definition av nationalstaten ska den *samla* nationen - detta kan isåfall leda till en irredentisk ambition från beskyddarstaten. Givet Armeniens och Nagorno Karabachs starkare nationella gemenskap skulle en sådan ambition kunna förklara det uteblivna erkännandet från Armenien. Däremot förklarar det inte fullt ut Nagorno Karabachs strävan efter självständighet - möjligtvis kan detta härledas till den typ av elitintressen som Gellner tar upp.

7.2 Värdet av erkännande

En annan intressant ingång för jämförande av fallen är vilket värde ett erkännande som stat egentligen har. Caspersen (2010, s. 244-247) beskriver hur det breda internationella erkännandet av Kosovo 2008, och Rysslands erkännande av Abchazien och Sydossetien samma år, först resulterade i en ökat tilltro till att erkännande också fanns inom räckhåll för Nagorno Karabach. När detta sedan inte inträffade ledde det istället till en förändrad attityd kring vad erkännande egentligen är värt, något som syns i följande uttalande från Nagorno Karabachs utrikesminister Georgy Petrosyan: "*Är Abchazien och Sydossetien friare och mer självständiga, än de var innan [de erkändes]? Är Kosovo?*" (Caspersen 2010:248, vår översättning från danska).

Nordcyperns förhållande till värdet av erkännande tycks vara annorlunda: fokus där har stundvis främst varit på att lösa konflikten, men den nya regering som tillträdde 2020 tycks åter ha flyttat upp frågan om självstyre på agendan. Nordcyperns agerande kan tolkas som praktiskt i jämförelse med Nagorno Karabachs; Kanol och Köprülü lyfter hur en uppdelning av ön har ekonomiska nackdelar i form av att inte få tillgång till EU:s inre marknad, medan den senaste tidens återupptagna diskussioner om en uppdelning av ön har lagt mycket fokus på de ekonomiska fördelarna med detta. Värdet i erkännande blir alltså för Nordcypern i högre utsträckning just en diskussion i vad som är mest lönsamt.

7.3 Säkerhet och erkännande

En intressant aspekt av förhållandet icke-erkänd stat och beskyddarstat som aktualiseras i båda fallen är den balansgång mellan erkännande och säkerhet som lyfts av Comai (2018, s. 184). Externa säkerhetsgarantier från starka stater kan ibland stå i vägen för en icke-erkänd stats utveckling som självständig nation, och mot den bakgrunden är det intressant att se på hur olika säkerhetsfrågan diskuteras i de båda fallen. Nordcypern lyfter att Turkiet fyller en viktig funktion för att garantera deras säkerhet, och Turkiet bekräftar att de även själva ser på detta som en del av sitt uppdrag. De båda staterna verkar alltså vara relativt överens om den viktiga roll Turkiet spelar för Nordcyperns säkerhet. Nagorno Karabach lyfter istället internationellt erkännande som det viktigaste steget för att avsluta kriget med Azerbajdzjan, och därmed uppnå ökad säkerhet. Armenien intar en sorts mellanposition med de tre principer för lösningen av Nagorno Karabach-konflikten som listas i [ARM4]. En av de tre punkterna är Nagorno Karabachs rätt till självbestämmande, men en annan är att deras säkerhet ska garanteras av det internationella samfundet. Dessa två punkter kan, enligt Comai, stå emot varandra – förutsatt att man tolkar Nagorno Karabachs rätt till självbestämmande som rätten till erkännande. Flera uttalanden på Armeniens hemsidor kan istället läsas som att de menar att rätten till självbestämmande för Nagorno Karabachs del innebär rätten att välja att ingå i Armenien.

7.4 Symbolers värden

Värdet av nationella symboler är något både Guibernau och Anderson tar upp. I båda de fall vi undersökt kan *flaggan* tjäna som ett exempel på en sådan symbol - flaggan är ofta en symbol för den egna gruppen, men både i Nagorno Karabachs och Nordcyperns fall påminner flaggan starkt om beskyddarstatens (se Appendix). Guibernau (1996, s. 80-83) menar att flaggan är en central komponent i de ritualer som skapar nationen - liknande flaggor kan då påvisa en känsla av gemenskap, precis som att ett avståndstagande kan göras genom val av en avvikande flagga.

Kartan som logotyp tas upp av Anderson som en del i nationsskapande (Anderson 2016, s. 75). Här är det istället värt att beakta *frånvaron* av denna slags logotyp i det analyserade materialet. En mycket enkel karta över det delade Cypern finns visserligen att se på det Nordcypriotiska utrikesministeriets hemsida - den kan dock inte ses som en logotyp, då kartan över det egna territoriet inte har någon framhållen plats. Detta kan kontrasteras mot

Republiken Cyperns flagga, som pryds av just en karta över hela ön - något som visar på ett anspråk. Hur Turkiet tycks instrumentalisera den geografiska närheten till Cypern, som nämns i [TUR1], kan även det ses mot bakgrund av Andersons teori.

I detta sammanhang kan vi även titta på de analyserade hemsidornas adresser. I Nagorno Karabachs fall ligger båda sidorna på en armenisk domän, och i Nordcyperns fall ligger utrikesministeriets hemsida på en turkisk domän, medan presidentämbetets ligger på en .org-adress. Detta är inte nödvändigtvis viktigt för känslan av nationell samhörighet, men visar tydligt på den beroendeställning de båda icke-erkända staterna står i.

8. Slutsatser

Vi har identifierat en tydlig nationell samhörighet mellan Armenien och Nagorno Karabach - en sådan stark samhörighet tycks inte fullt lika uppenbar i relationen mellan Turkiet och Nordcypern. Denna skillnad i relation kan förklara varför Nordcypern, till skillnad från Nagorno Karabach, är mer öppen för en återförening med Republiken Cypern än vad Nagorno Karabach är i relation till Azerbajdzjan. Det starka bandet mellan Nagorno Karabach och Armenien kan också förklara bristen på erkännande - vi har identifierat en tydligare irredentisk ambition från Armenien, vilken skulle förklara landets bristande intresse av att erkänna Nagorno Karabach som en egen stat. Detta står i kontrast mot Nagorno Karabachs egen självständighetssträvan, som möjligtvis skulle kunna förklaras av den lokala elitens materiella intressen.

Turkiet tycks inte, baserat på det material vi analyserat, ha en liknande ambition, vilket kan förklara landets erkännande av Nordcypern. Eftersom även Turkiet öppnar för en cypriotisk återförening, skulle detta kunna vara ett sätt att tydligt "stötta upp" Nordcypern i dessa förhandlingar. Dock ska det nationella bandet mellan Turkiet och Nordcypern inte underskattas - staterna har en uttalat nationell samhörighet, som visar sig i användandet av vissa gemensamma symboler, där flaggan är ett tydligt exempel (se Appendix).

Skillnaden i erkännande från beskyddarstaten kan också förklaras av de båda icke-erkända staternas inställningar till *värdet* av erkännande. Nagorno Karabachs har varit uttalat besvikna över att erkännande inte verkar ha resulterat i större förändringar för till exempel Kosovo, Sydossetien och Abchazien. Som följd av detta är det möjligt att staten prioriterat en god relation med Armenien, snarare än att få ett erkännande från landet - en god relation till beskyddarstaten har alltså setts som mer värdefullt än erkännande. Detta är en bidragande faktor varför Armenien inte har erkänt Nagorno Karabach.

Nordcyperns inställning till värdet av erkännande har snarare påverkats av att de till och från haft en mycket god relation med föräldrastaten Cypern. En god relation till, och eventuell återförening med, föräldrastaten kan i vissa avseenden ses som mer värdefull än ett erkännande, eftersom de då får tillgång till exempelvis EU:s inre marknad. Turkiets erkännande av Nordcypern kan därmed också förstås som ett "motförslag" mot vad en återförening med Republiken Cypern kan erbjuda den icke-erkända staten. Detta kan i så fall förstås ur en rent realpolitisk synvinkel (då Nordcypern idag är en nära allierad till Turkiet).

En annan möjlig förklaringsfaktor till Turkiets erkännande av Nordcypern (i jämförelse med Armeniens uteblivna erkännande av Nagorno Karabach) kan vara hur de respektive beskyddarstaterna motiverar sin militära närvaro i de icke-erkända staterna. Både Nordcypern och Turkiet är öppna med att Turkiet har en militär närvaro på Nordcypern för statens säkerhets skull. Den militära närvaron ramas in som fredlig, och som en fråga mellan Turkiet och Nordcypern som Republiken Cypern inte har med att göra. Det faktum att Turkiet har erkänt Nordcypern gör denna inramning av frågan möjlig för dem, eftersom det är svårare att

hävda att de befinner sig med fredliga avsikter på land som tillhör Republiken Cypern (som inte vill ha dem där). Nagorno Karabach har också haft Armeniens militär på sitt territorium - detta har dock snarare förklarats av en öppen konflikt med Azerbajdzjan, och för detta krävs inte ett erkännande av Nagorno Karabach.

Sammanfattningsvis menar vi alltså att de viktigaste faktorerna som kan förklara varför Turkiet har erkänt Nordcypern medan Armenien inte har erkänt Nagorno Karabach dels är graden och karaktären av nationell samhörighet, och dels är vad de respektive aktörerna ser som värdet av erkännande och vilka alternativen till erkännande är.

8.1 Framtida forskning

Målet för vår undersökning har varit att analysera och dra slutsatser om två fall av icke-erkända de facto-stater som har en tydlig relation med en beskyddarstat. För en framtida undersökning hade det varit intressant att vidga dessa slutsatser, och undersöka generella principer som kan förklara vad som får en beskyddarstat att erkänna eller inte erkänna den icke-erkända stat den beskyddar. Totalpopulationen av sådana fall är relativt begränsad, och därför tror vi det vore både möjligt och intressant att undersöka en relativt stor del av de möjliga analysenheterna, och därmed öka sannolikheten för att kunna dra generella slutsatser.

Även de mer specifika fallen Nordcypern-Turkiet och Nagorno Karabach-Armenien hade varit intressanta att undersöka vidare, framförallt den rådande situationen där Turkiet spelar en aktiv roll i Nagorno Karabach-konflikten på Azerbajdzjans sida. Erdogan har hyllat Azerbajdzjan för hur de har försvarat och arbetat för att återta sitt ockuperade territorium (Keddie 2020-10-30). Det hade varit intressant att undersöka hur man från turkiskt håll motiverar att man stöttar Azerbajdzjan i konflikten med Nagorno Karabach, samtidigt som man stöttar Nordcypern. I mångt och mycket är de ju, vilket vi har påvisat, två icke-erkända stater som har mycket gemensamt.

9. Referenslista

Sekundärkällor

Anderson, Benedict (2016). *Imagined Communities: Reflections on the Origin and Spread of Nationalism*. Reviderad upplaga. London: Verso.

Aktürk, Sener (2012). *Regimes of ethnicity and nationhood in Germany, Russia, and Turkey*. New York: Cambridge University Press.

Broers, Laurence (2014). "Mirrors to the World: The Claims to Legitimacy and International Recognition of De Facto States in the South Caucasus". I *Brown Journal of World Affairs*, vol 20, nr 2, s 145-160.

Caspersen, Nina (2010). "Nagorno Karabakh: krig, fred eller status quo?". I *Nordisk Østforum*, vol 24, nr 3, s 243-260.

Caspersen, Nina (2012). *Unrecognized States - the Struggle for Sovereignty in the Modern International System*. Cambridge: Polity Press.

Comai, Giorgio (2018). "Conceptualising Post-Soviet de facto States as Small Dependent Jurisdictions". I *Ethnopolitics*, vol 17, nr 2, s 181– 200.

Esaiasson, Peter m.fl (2017). *Metodpraktikan - konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Wolters Kluwer.

Gellner, Ernest (1994a). "Nationalism and High Cultures". I Hutchinson, John & Smith, Anthony D. (red.) *Nationalism*. Oxford: Oxford University Press, s. 63 - 70.

Gellner, Ernest (1994b). "Nationalism and Modernization". I Hutchinson, John & Smith, Anthony D. (red.) *Nationalism*. Oxford: Oxford University Press, s. 55 - 63.

Guibernau, Montserrat (1996). *Nationalisms: the nation-state and nationalism in the twentieth century*. London: Polity Press.

Harding, Luke (2020). Turkish Cypriot leader warns Cyprus is facing permanent partition. *The Guardian*, 6 februari. Tillgänglig: <https://www.theguardian.com/world/2020/feb/06/turkish-cypriot-leader-warns-cyprus-facing-permanent-partition-mustafa-akinci>
[Hämtad 2020-12-07]

Kanol, Direnç & Köprülü, Nur (2017). "Quality of democracy in unrecognized states: lessons from Northern Cyprus". I *Southeast European and Black Sea Studies*, vol 17, nr 3, s 389-402.

Keddie, Patrick (2020). What's Turkey's role in the Nagorno-Karabakh conflict? *Al Jazeera*, 30 oktober. Tillgänglig: <https://www.aljazeera.com/features/2020/10/30/whats-turkeys-role-in-the-nagorno-karabakh-conflict> [Hämtad 2020-12-18]

Landguiden (2020). *Nagorno Karabach*. Utrikespolitiska Institutet. Tillgänglig: <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/europa/nagorno-karabach/geografi/> [Hämtad 2020-12-07]

Spanke, Till (2019). *Nurturing Dependence: The Role of Patron States in the State and Institution Building Processes of De Facto States*. Diss. The London School of Economics and Political Science.

Primärkällor

Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Armenia (u.å). *Nagorno-Karabakh issue*. Tillgänglig: <https://www.mfa.am/en/nagorno-karabakh-issue/> [Hämtad 2020-12-15]

Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Armenia (u.å). *Foreign Policy*. Tillgänglig: <https://www.mfa.am/en/foreign-policy/> [Hämtad 2020-12-15]

Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Armenia (2020). *Meeting of Foreign Minister of Armenia Ara Aivazian with the Foreign Minister of Artsakh Masis Mailyan*. Tillgänglig: https://www.mfa.am/en/press-releases/2020/11/28/mfa_arm_arts/10679 [Hämtad 2020-12-15]

Ministry of Foreign Affairs Republic of Artsakh (2020). *Minister of Foreign Affairs of the Republic of Artsakh met with the Minister of Foreign Affairs of the Republic of Armenia*. Tillgänglig: <http://www.nkr.am/en/news/2020-11-28/Mayilian-Aivazian> [Hämtad 2020-12-07]

Ministry of Foreign Affairs Republic of Artsakh (2020). *Minister of Foreign Affairs of the Republic of Artsakh met with Minister of Defence of the Republic of Armenia*. Tillgänglig: <http://www.nkr.am/en/news/2020-11-28/Mayilian-Harutyunyan> [Hämtad 2020-12-07]

Ministry of Foreign Affairs Republic of Artsakh (u.å). *Bilateral negotiations between the NKR and Azerbaijan*. Tillgänglig: <http://www.nkr.am/en/karabakh-azerbaijan-negotiations> [Hämtad 2020-12-07]

Ministry of Foreign Affairs Republic of Artsakh (u.å). *Use of mercenaries by Azerbaijan in the war against Artsakh*. Tillgänglig: <http://www.nkr.am/en/mercenaries-in-azerbaijani-army> [Hämtad 2020-12-07]

Ministry of Foreign Affairs Republic of Artsakh (u.å). *The war unleashed by Azerbaijan against Artsakh in 1991-1994*. Tillgänglig: <http://www.nkr.am/en/azerbajani-aggression> [Hämtad 2020-12-07]

Ministry of Foreign Affairs Republic of Artsakh (u.å). *Karabakh in 1988: The beginning of the modern stage of national-liberation struggle*. Tillgänglig: <http://www.nkr.am/en/karabakh-national-liberation-movement> [Hämtad 2020-12-07]

Ministry of Foreign Affairs Republic of Artsakh (u.å). *Nagorno Karabakh: 1921-1988*. Tillgänglig: <http://www.nkr.am/en/karabakh-in-soviet-period> [Hämtad 2020-12-07]

Ministry of Foreign Affairs Republic of Artsakh (u.å). *Karabakh: 1918-1921*. Tillgänglig: <http://www.nkr.am/en/azerbajian-karabakh-conflict-history> [Hämtad 2020-12-07]

Ministry of Foreign Affairs Republic of Artsakh (u.å). *The recognition of independence of the Republic of Artsakh*. Tillgänglig: <http://www.nkr.am/en/international-recognition-of-karabakh> [Hämtad 2020-12-07]

Ministry of Foreign Affairs Republic of Artsakh (u.å). *The History of the NKR Ministry of Foreign Affairs*. Tillgänglig: <http://www.nkr.am/en/history-of-karabakh-mfa> [Hämtad 2020-12-07]

President of the Artsakh Republic (2017). *Congratulatory address in connection with the Day of the Artsakh Republic*. Tillgänglig: <http://president.nkr.am/en/speeches/addresses/3656/> [Hämtad 2020-12-11]

Presidency of the Republic of Turkey (2020). *Following is the message President Recep Tayyip Erdoğan issued on the 46th anniversary of Cyprus Peace Operation*. Tillgänglig: <https://www.tccb.gov.tr/en/speeches-statements/558/120664/following-is-the-message-president-recep-tayyip-erdogan-issued-on-the-46th-anniversary-of-cyprus-peace-operation> [Hämtad 2020-12-16]

Presidency of the Republic of Turkey (2020). *Phone call with Ersin Tatar, newly-elected President of the TRNC*. Tillgänglig: <https://www.tccb.gov.tr/en/speeches-statements/558/122411/phone-call-with-ersin-tatar-newly-elected-president-of-the-trnc-> [Hämtad 2020-12-16]

Presidency of the Republic of Turkey (2020). *President Erdoğan to Visit the Turkish Republic of Northern Cyprus*. Tillgänglig: <https://www.tccb.gov.tr/en/speeches-statements/558/122810/president-erdogan-to-visit-the-turkish-republic-of-northern-cyprus> [Hämtad 2020-12-16]

Presidency of Turkish Republic of North Cyprus (2020). *Written statement by President Ersin Tatar following his meeting with the Greek Cypriot Leader Anastasiades*. Tillgänglig:

<https://kktcb.org/en/written-statement-by-president-ersin-tatar-following-his-meeting-with-7772> [Hämtad 2020-12-11]

Presidency of Turkish Republic of North Cyprus (2020). *President Tatar: "We must maintain our unity and solidarity"*. Tillgänglig: <https://kktcb.org/en/president-tatar-we-must-maintain-our-unity-and-solidarity-7871> [Hämtad 2020-12-11]

Republic of Turkey Ministry of Foreign Affairs (2011). *Cyprus*. Tillgänglig: <http://www.mfa.gov.tr/the-cyprus-issue-overview.en.mfa> [Hämtad 2020-12-15]

The President of the Republic of Armenia (2020). *It is possible to lose the battle, but it is inadmissible to lose as a nation. Address by the President of the Republic of Armenia Armen Sarkissian*. Tillgänglig: <https://www.president.am/en/statements-and-messages/item/2020/11/16/President-Armen-Sarkissians-message--/> [Hämtad 2020-12-16]

The President of the Republic of Armenia (2018). *Visit of the President Armen Sarkissian to the Republic of Artsakh*. Tillgänglig: <https://www.president.am/en/Artsakh-visits/item/2018/09/02/President-Armen-Sarkissians-working-visit-to-the-Republic-of-Artsakh/> [Hämtad 2020-12-16]

The President of the Republic of Armenia (2020). *Visit of the President Armen Sarkissian to the Republic of Artsakh*. Tillgänglig: <https://www.president.am/en/Artsakh-visits/item/2020/07/10/President-Armen-Sarkissians-working-visit-to-of-Artsakh/> [Hämtad 2020-12-16]

The President of the Republic of Armenia (u.å). *Artsakh Republic: History and Current Reality*. Tillgänglig: <https://www.president.am/en/Artsakh-nkr/> [Hämtad 2020-12-16]

Turkish Republic of Northern Cyprus Ministry of Foreign Affairs (2011). *Relations with Turkey*. Tillgänglig: <https://mfa.gov.ct.tr/foreign-policy/relations-with-turkey/> [Hämtad 2020-12-07]

Turkish Republic of Northern Cyprus Ministry of Foreign Affairs (2011). *Historical Background*. Tillgänglig: <https://mfa.gov.ct.tr/cyprus-negotiation-process/historical-background/> [Hämtad 2020-12-07]

Turkish Republic of Northern Cyprus Ministry of Foreign Affairs (2011). *Latest Developments*. Tillgänglig: <https://mfa.gov.ct.tr/cyprus-negotiation-process/recent-developments/> [Hämtad 2020-12-07]

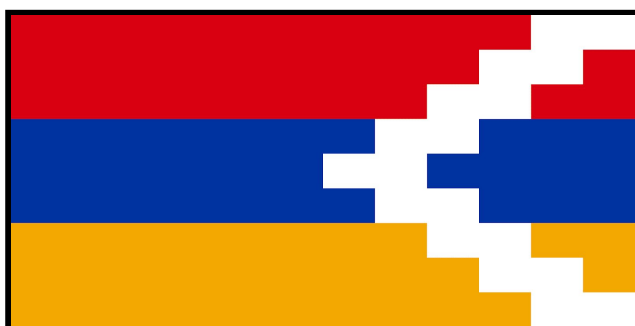
Appendix

Armeniens flagga

Hämtad [2020-12-28] från Wikipedia (2020). *Flag of Armenia*.

https://en.wikipedia.org/wiki/File:Flag_of_Armenia.svg

Nagorno Karabachs flagga

Hämtad [2020-12-28] från Wikipedia (2020). *Flag of Nagorno Karabakh*.

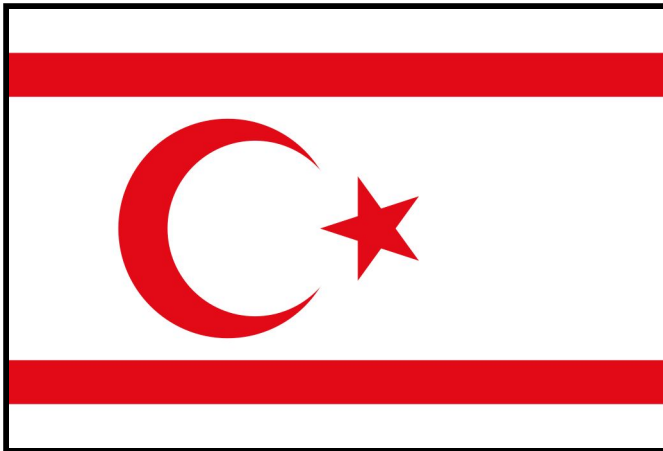
https://en.wikipedia.org/wiki/File:Flag_of_Artsakh.svg

Turkiets flagga

Hämtad [2020-12-28] från Wikipedia (2020). *Flag of Turkey*.

https://en.wikipedia.org/wiki/File:Flag_of_Turkey.svg

Nordcyprens flagga

Hämtad [2020-12-28] från Wikipedia (2020). *Flag of the Turkish Republic of Northern Cyprus*.

https://en.wikipedia.org/wiki/File:Flag_of_the_Turkish_Republic_of_Northern_Cyprus.svg

Cyprens flagga

Hämtad [2020-12-28] från Wikipedia (2020). *Flag of Cyprus*.

https://en.wikipedia.org/wiki/Cyprus#/media/File:Flag_of_Cyprus.svg